

integrált és egyéb szoftverek, az adatbázis-fejlesztéshez szükséges hardvereszközök beszerzése, az önkiszolgáló kölcsönzés feltételeinek megteremtése, internettel felszerelt könyvtárbusz (3,86 milliárd Ft).

– TIOP – Kulturális értékek digitalizálása 1.2.4 konstrukció (3,25 milliárd Ft),

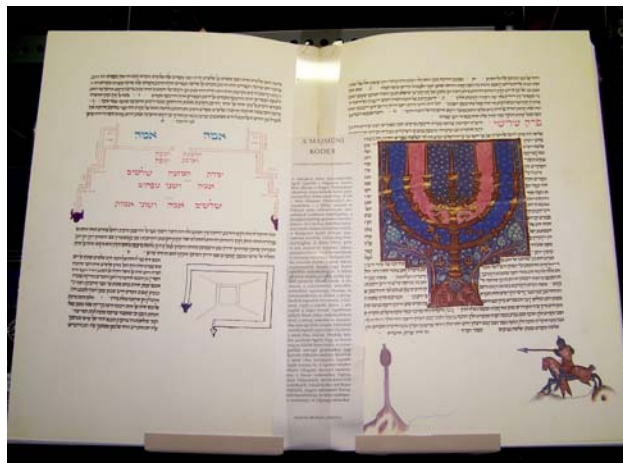
– KMOP – Kulturális értékek digitalizálása szakmai előkészítése meghívásos pályázat (100 millió Ft),

– TIOP – Regionális tudástárak 1.3.4 konstrukció: együttműködő egyetemi és önkormányzati könyvtárak, egyetemi könyvtári fejlesztések (4 milliárd Ft) (bővebb információ a programokról a http://www.nfu.hu/umft_operativ_programok címen található).

Versenyképes országban versenyképes könyvtárügy az alábbi feltételek megvalósulásával alakulhat ki: megfelelő jogi szabályozás, megfelelő, a szakma által véleményezett és a kormányzat által jóváhagyott stratégia, a stratégiában meghatározott feladatokhoz finanszírozási források biztosítása, elkötelezett, korszerű ismeretekkel és kompetenciákkal rendelkező könyvtárosok és más szakemberek a megvalósításra.

Az előadásokat követő zárszó utáni fórumon a stratégia és a CERTIDoc témájában érkeztek hozzászólások, kérdések. A konferencia on-line közvetítésének videofelvétele a <http://vod.niif.hu/vkk2007/> címen érhető el, a rendezvényről *Mándli Gyula* készített fotókat, melyek közül néhány jelen cikk illusztrációjául is szolgál. A projekt eseményeiről folyamatosan tájékozódhatnak az MKE honlapján (<http://www.mke.oszk.hu/>).

Dávid Boglárka

poén idejére, Palya Bea koncertjére pedig szó szerint dugig megtelt a kiállítóterem.

A délelőtt elsősorban a könyvtárosoké volt. Az *Európai tudás – európai könyvtár* című konferencia első előadója *Miszlivetz Ferenc*, a Berzsenyi Dániel Főiskola Nemzetközi és Európa-tanulmányok Intézetének igazgatója volt. *Új tudás – és ahogyan eljutunk hozzá* címmel először az új tudás néven emlegetett tendenciákról és egy nemzetközi kutatásról beszélt.

A projektben vizsgálták a társadalomtudományok válságának okait. A nemzetállami lehatároltság és az egyetemek konzervativizmusa gátolja az új tudás elterjedését. Nehéz kutatni például a migráció problémáit, mert rengeteg államot érintenek, így a megszokott módszerek nem elegendőek. Az új tudáshoz új módon kell eljutni, több aktivitással, a dolgok mélyére hatolva.

A projekt két évig tartott, akkor az iraki háború kirobbanása miatt megszakították... Az elért eredmények azonban tovább vezetnek. A tudó-

Nyelvek európai napja az OIK-ban

Az Országos Idegennyelvű Könyvtárban (OIK) szeptember 26-án ebben az évben is megünnepelték a nyelvek európai napját.

Az idei látogatottság azt mutatja, hogy a hagyományteremtés sikerült: olvasók, könyvtárosok, kíváncsi látogatók tolongtak egész nap a könyvtárban, az esti slussz-

mányok XIX. században bekövetkezett szétválása (scientia és filozófia) után ma elkezdődött a közeledés, erősödik az interdiszciplinaritás. A tudományra is jellemző a hálózatosság: léteznek csomópontok, és köztük áramlás, méghozzá kölcsönös, nem pedig hierarchikus függőségben.

A nagy átalakulások korát éljük, ami káosszal jár. Ilyen körülmények között a könyvtár az egyik legfontosabb színtér, mondta Miszlivetz Ferenc. Multimédiás, sokoldalú közösségi tér, amelynek a társadalmi kohézió szétválasztásának megállításában nagyon jelentős szerepe lehet.

Skaliczki Judit, az Oktatási és Kulturális Minisztérium főosztályvezető-helyettese *Stratégiai fejlesztések a könyvtáriügyben* című előadását azzal kezdte, hogy vállalnunk kell az értékeinket. Tulajdonképpen a könyvtár közvetítő szerepet tölt be a legmagasabb szinten, erre kell törekednie.

A legfrissebb statisztikákban javuló mutatókat láthatunk a könyvtárhasználat, a könyvtárközi kölcsönzések, a távhasználat, az internetes gépek kihasználtsága terén, csökkent viszont a kölcsönzött dokumentumok száma. Ezt persze a többi mutató javuló tendenciáival együtt kell

értékelnünk. Az infokommunikációs technológiai fejlesztések jó eredményt hoztak: a hazai könyvtárak 52%-a csatlakozott már az internethez. A számítások szerint az európai uniós támogatások segítségével ez a szám el fogja érni a 100%-ot. További támogatások várhatók az Országos Dokumentumellátási Rendszerben, a Kistérségi Szolgáltató Rendszerben. Készülnek a Nemzeti Audiovizuális Archívum által kínált tartalom bővítésére, és sikerült újabb három évre előfizetni az EBSCO-t. Folytatódnak a fejlesztések a minőségmenedzsment területén. A már elfogadott uniós pályázatokban 20 milliárd forint van, ehhez adódhatnak még a regionális operatív programokra megpályázható összegek. Ebből a keretből lehet például támogatást nyerni könyvtárépítésre.

Skaliczki Judit nem hallgatta el a gondokat sem. A ma tapasztalható összevonási törekvéseket akkor lehet viszonylag szerencsésen túlélni, ha előre meghatározott koncepció nyomán, nem egyszerűen finanszírozási kényszerből születnek. Ehhez persze szükség van az intézmények erős érdekérvényesítési képességére is. A kulturális tárcának a könyvtári rendszer finanszírozására vannak lehetőségei, a forráshiányos intézményekben nem mindig tudnak segíteni. Végül az egyik legjelentősebb gondként említette az olvasáskultúra térvesztését.

Befejezésül Skaliczki Judit részletesen beszélt a könyvtárügy 2008 és 2013 közötti stratégiájáról. (A stratégia munkaanyaga olvasható a Könyvtári Intézet honlapján: www.ki.oszk.hu.) Az új szakasz átfogó célja nem a javítás, hanem a magasabb szintre emelés. Minden stratégia annyit ér, amennyi megvalósul belőle, a sikerhez pedig képzett könyvtárosokra, stabil finanszírozásra, a tervek évenkénti felülvizsgálatára és nyitott kommunikációra van szükség.

Biztatásul megerősítette, hogy az uniós forrásokhoz minden hazai könyvtár hozzáférhet valamilyen módon, ha másként nem, partnerként egy pályázó projektben. Ezért nagyon oda kell figyelni, hogy minél több lehetőséget kihasználjanak.

A konferenciát moderáló Bakos Klára (a Magyar Könyvtárosok Egyesületének – MKE – elnöke) záró szavai után néhány perccel már újabb program kezdődött a teremben, Csabonyi Klára festőművész, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár volt munkatársa pasztelképeinek kiállítása. Akárcsak a megelőző tanácskozás, ez a

rendezvény is az MKE-vel kialakított együttműködés része volt. (Az *Alkotó könyvtáros* című sorozatban tavaly *Engel Judit*, az OIK munkatársa mutatta be festményeit.)

Néhány percnyi csendes merengés a képek előtt, beszélgetés a kollégákkal, barátokkal, s a lelkes látogató már indulhatott is az eszperantisták rendezvényére, amelyen megismerkedett az eszperantó nyelv előnyeivel, megtanulta az ábécét, a szóképzés alapjait, készített saját névjegykártyát eszperantóul. Aki bírta szusszal, az a Zeneműtárban folytatta, ahonnan élőben jelentke-

zett a Magyar Rádió népszerű – mégis megszűnésre ítélt – műsora, a *Ki nyer ma?*

Az OIK mint a nemzetiségi könyvtári ellátásért felelős intézmény különösen nagy hangsúlyt fektet a magyarországi nemzetiségekkel foglalkozó programokra. A nyelvek európai napja keretében az idei évtől mindig egy-egy nemzetiség bemutatkozásához nyújt keretet. Ezúttal a németiség hozott egy csokrot dalaiból, költészetéből, s a fedett udvarban *A Buda-környéki németiség öröksége* címmel ízelítőt adtak a budaörsi Dr. Riedl Ferenc Helytörténeti Gyűjtemény „Heimatmuseum” anyagából.

A siketek és nagyothallók kommunikációjának egyik legfontosabb eszköze a jelnyelv. Ennek rejtelmeibe vezetett be a *Kép a kézben – kalandozások a siketek vizuális nyelvi világában* című rendezvény. A lelkes oktatók és a még lelkesebb tanítványok együtt örültek – jelnyelven: mindkét kezüket felemelve rázogatták – egy-egy sikerült „jelelés” után.

Aztán a nyerteseknek újabb öröm, a kevésbé sikereseknek talán egy kis csalódás következett. A *Lator László* vezette zsűri értékelt az idei műfordítás-pályázatra beérkezett műveket, Valerij Brjusov Ucsenyik Orfeja című költeményének fordításait. Az Első Magyar Földgáz- és Energiakereskedelmi Szolgáltató Kft. által felajánlott díjakat *Spiegl Máté* (I. díj), *Marosi Lajos* (II. díj) és *Nagy Marianna* (III. díj) kapta. A Magyar Fordítóház Alapítvány különdíjának nyertese, *Spiegl Máté* egy hetet tölthet a balatonfüredi fordítóházban.

A „Majdnem öt órás tea” is többeket vonzott a könyvtár főigazgatója, *Mender Ibolya* dolgozószobájába, egy kötetlen beszélgetésre.

Közben az érdeklődők a raktárban rendezett „kiállításon” megcsodálhatták a könyvtár különleges méretű kötetait, a legapróbbakat és a polcra éppen csak beférőket.

Végül az egész napos forgatag után igazi felüdülés volt a két zenei program: az *Arpa d'Or Énekegyüttes* madrigálok-ból összeállított műsora és a

Palya Bea Quintet magával ragadó muzsikája. A hattagú férfikórus repertoárján reneszánsz és barokk művek szerepelnek. Koncertjüket különböző nyelvű reneszánsz madrigálokból és más világi műfajokból állították össze. Komoly, érzelmes és vidám dalok váltogatták egymást, a közönség legnagyobb gyönyörűségére. Amikor már mindenki azt hitte, hogy ez tovább nem fokozható, jött Palya Bea, és szédületes energiájával, csodálatos, minden árnyalatot kifejezni képes hangjával magával ragadta hallgatóságát. A zsúfolásig telt teremben hol áhítatos csendben hallgatták kicsik és nagyok az énekesnő varázslatos dalait, hol maguk is énekeltek vele. A szűnni nem akaró taps jelezte: senki nem bánta meg, hogy késő estig a könyvtárban maradt. (fá)

A könyvtáros mint erőforrás

2007. szeptember 17-én Tiszaújvárosban került sor a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Borsod Megyei Szervezete és a tiszaujvárosi Derkovits Gyula Művelődési Központ és Városi Könyvtár által szervezett konferenciára, melyet a Nemzeti Kulturális Alap támogatott. A Városi Könyvtár szívesen vállalta, hogy helyszíne és lebonyolítója legyen az eseménynek.

A témával kapcsolatban a HR-es és közgazdasági szakkifejezés, az „erőforrás” kisebb-nagyobb filozofálásra készítette a kollégákat, de azt mindenki elismerte, hogy érdekes előadásokra lehet számítani a tárgykörben, ha sikerül olyan előadókat Tiszaújvárosba csábítani, akik szakértői a kérdésnek. Elkezdődtek a tárgyalások a kiszemelt előadókkal, és a részletek tisztázása: ki, miről, milyen mélységben beszél, hogy a konferencia hasznos, érdekes és egyben sokrétű is legyen. On-

line jelentkezési lapunk is most debütált a honlapunkon, úgyhogy kettős várakozással tekintünk az események elé.

A konferencia a régió kívülről is vonzott érdeklődőket. Az ország több megyéjéből szép számmal érkeztek a megyei és városi könyvtárak vezetői, könyvtárosai. A mintegy nyolcvan érdeklődő könyvtáros között volt visszatérő vendég is, de volt, aki először járt nálunk. A konferencia délelőtt tíz órakor kezdődött *Bráz György* alpolgármester személyes hangvételű köszöntőjével, amit *Gulyás Lászlóné*nak, az MKE Borsod Megyei Szervezete elnökének megnyitó szavai követték.

Első előadónk *Lévai Zoltán* humánpolitikai főosztályvezető, címzetes főiskolai tanár, az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet munkatársa volt, aki széles körű ismereteire alapozva, lendületes előadásmóddal beszélt a munkakör-tervezés, -elemzés, -értékelés mi-kéntjéről és nélkülözhetetlenségéről *Korszerű munkaköri követelmények* című előadásában. Gyakorlati példákkal, számadatokkal illusztrálta a közzsférában bekövetkezett és várható változásokat, és ezek humánpolitikai vonatkozású hatásait.

A most oly népszerű és időszerű teljesítményértékelés témakörével foglalkozott *Karoliny Mártonné*, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Vezetés és Szervezés Tan-

